ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

Любінця Назарія Ігоровича

на тему «Діяльність "Motion Trio" в контексті акордеонного камерно-ансамблевого мистецтва кінця XX – початку XXI століття», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 02 Культура і мистецтво за спеціальністю 025 Музичне мистецтво

1. Актуальність теми дисертації

Акордеонне камерно-ансамблеве мистецтво становить одну з актуальних тем сучасного українського музикознавчого дискурсу і має досить широкий ракурс досліджень. Проте узагальненого погляду на однорідний акордеонний ансамбль як самостійну камерно-ансамблеву модель, ще не здійснено. У наукових працях такі склади здебільшого розглядаються в межах ширших історико-стильових, репертуарних або виконавських процесів, тоді як їхня жанрово-типологічна, органологічна та методико-виконавська специфіка потребує окремого вивчення. Це засвідчує ***актуальність*** теми дослідження.

Сучасний розвиток однорідного акордеонного ансамблю демонструє трансформацію усталених кількісних і функціональних моделей. Якщо на етапі академізації професійне акордеонне ансамблеве виконавство значною мірою репрезентували квартетно-квінтетні склади, то наприкінці XX – на початку XXI століття дедалі більшого значення набувають мобільніші формати, зокрема акордеонне тріо. Цей процес зумовлений поліфункціональною природою акордеона, що виявила потребу в гнучкіших складах, здатних уникати надмірного дублювання фактурних, гармонічних і басових ліній, забезпечуючи водночас високий рівень координації, чіткіший розподіл функцій і органологічно виправдану звукову компактність. У цьому контексті діяльність польського ансамблю «Motion Trio» може бути осмислена як один із показових виявів

переорієнтації однорідного акордеонного ансамблю. Формат тріо постає тут як новий принцип ансамблевої взаємодії, у якому три інструменти функціонують як єдиний звуковий організм. Такий підхід становить ***актуальний*** погляд на еволюцію однорідного акордеонного ансамблю кінця XX – початку XXI століття.

Особливо показовим у цьому контексті є феномен польського акордеонного ансамблю «Motion Trio», діяльність якого віддзеркалює новий етап художнього функціонування однорідного акордеонного складу. Творчість колективу засвідчує не лише успішну концертну практику, а й формування авторської моделі сучасного акордеонного тріо, у якій три акордеони постають як цілісний звуковий організм. Композиційно-виконавські прийоми ансамблю, його авторський репертуар, темброво-регістрова організація, ритмічна енергія, імітаційні й перкусивні ефекти, програмно-драматургічні рішення та сценічна виразність дають підстави розглядати «Motion Trio» як репрезентативне явище сучасного акордеонного камерно-ансамблевого мистецтва. Саме тому творчість «Motion Trio» потребує осмислення не лише з позицій ансамблевого виконавства, а й крізь поняття саунд-дизайну як принципу художньо-виконавського мислення. У виокремленні специфіки однорідного акордеонного ансамблю, обґрунтуванні творчості «Motion Trio» як авторської моделі сучасного акордеонного тріо та виявленні саунд-дизайнерського виміру його виконавської практики і полягає ***актуальність*** дисертаційного дослідження.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри

Дисертація виконана на кафедрі вокально-хорового, хореографічного та образотворчого мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Її зміст відповідає комплексній темі «Вокально-інструментальне мистецтво в контексті української академічної школи» (протокол вченої ради № 19 від 29 грудня 2020 року). Тему дисертації «Діяльність "Motion Trio" в контексті акордеонного камерно-ансамблевого мистецтва кінця XX – початку XXI століття» затверджено на засіданні вченої ради Дрогобицького

державного педагогічного університету імені Івана Франка (протокол вченої ради № 12 від 03 листопада 2022 року).

3. Ступінь обґрунтованості і достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій

Дисертаційна робота відзначається аргументованістю, доказовістю, переконливістю та глибиною аналізу діяльності польського акордеонного ансамблю «Motion Trio» в контексті акордеонного камерно-ансамблевого мистецтва кінця XX – початку XXI століття. Усі положення і висновки, представлені у дисертації, є науково обґрунтованими, мають теоретичне і практичне значення та спираються на опрацювання широкого кола музикознавчих, джерелознавчих, виконавсько-аналітичних і міждисциплінарних матеріалів. Дисертація представляє завершене науково обґрунтоване та логічно викладене самостійне дослідження. Наукові положення і висновки перевірені за результатами апробації на міжнародних, всеукраїнських та науково-практичних конференціях і відображені у наукових публікаціях здобувача.

4. Наукова новизна результатів дослідження

Дослідження є першим в українському музикознавстві досвідом системного осмислення творчості польського акордеонного ансамблю «Motion Trio» в контексті акордеонного камерно-ансамблевого мистецтва кінця XX – початку XXI століття. У дисертації вперше:

- обґрунтовано поняття акустичного саунд-дизайну як аналітичну категорію для осмислення творчості «Motion Trio»;
- систематизовано джерельну базу, пов'язану з діяльністю ансамблю «Motion Trio»;
- обґрунтовано творчість «Motion Trio» як авторську модель сучасного акордеонного тріо;
- виявлено композиційно-виконавські прийоми «Motion Trio» та розкрито специфіку їх методико-виконавської реалізації;

• розглянуто еволюцію однорідного акордеонного ансамблю від квартетно-квінтетних моделей до компактніших і органологічно виправданих форматів дуету й тріо;

• окреслено український і польський контексти модерн-акордеонного мислення як передумову формування виконавської моделі ансамблю;

• узагальнено історико-теоретичні засади саунд-дизайну в театрі, кіно та відеоіграх;

• розкрито органологічні передумови саунд-дизайнерського потенціалу акордеона у площині живого акустичного ансамблевого виконавства.

Набули подальшого розвитку наукові положення про камерно-ансамблеве виконавство, модерн-баян та жанрово-типологічну природу однорідного акордеонного ансамблю.

5. Практичне значення результатів дослідження

Практичне значення результатів дослідження полягає у можливості використання його основних положень і висновків у подальшому вивченні сучасного акордеонного мистецтва, камерно-ансамблевого виконавства, однорідного акордеонного ансамблю та творчості «Motion Trio» як авторської моделі сучасного акордеонного ансамблю. Окремі результати роботи можуть бути застосовані в методиці підготовки акордеонних ансамблів, передусім однорідних складів, у виконавській, репертуарній та концертній практиці.

Робота має практичну цінність для концертуючих виконавців, композиторів, викладачів мистецьких закладів освіти та здобувачів освіти, які опановують акордеонне виконавство, камерно-ансамблеву практику, методико-виконавський аналіз, сучасні виконавські техніки й композиційні принципи роботи з однорідним інструментальним складом. Матеріали дисертації можуть бути використані в навчальних курсах з історії та теорії баянно-акордеонного мистецтва, камерно-ансамблевого виконавства, аналізу музичних творів, композиції, музичної інтерпретації, методики роботи з ансамблем, а також у спецкурсах, присвячених саунд-дизайну, медіазвуку та новітнім формам організації акустичного звучання в академічному інструментальному виконавстві.

Теоретичне значення роботи полягає в системному осмисленні однорідного акордеонного ансамблю як самостійної камерно-ансамблевої моделі, у розширенні наукових уявлень про акордеонне камерно-ансамблеве мистецтво кінця XX – початку XXI століття, а також у вивченні творчості «Motion Trio» як авторської моделі сучасного акордеонного тріо. Особливу наукову цінність має конкретизація поняття акустичного саунд-дизайну як аналітичної категорії, що дає змогу розглядати ансамблеве акордеонне виконавство не лише через систему окремих виконавських прийомів, а як цілісний спосіб акустичного проєктування звукового середовища та драматургії слухового сприйняття.

6. Повнота опублікування результатів дисертації

Результати дисертаційного дослідження викладено в 14 наукових публікаціях, з них чотири опубліковано у наукових фахових виданнях України категорії «Б», один одноосібний розділ – у колективній монографії міжнародного видання, дев'ять – у матеріалах конференцій.

Статті у наукових фахових виданнях України

1. Любінець Н. І. «Motion Trio» в контексті сучасного польського акордеонного виконавства. Українська музика. 2018. № 3 (29). С. 66–70. URL: https://ukrmus.wordpress.com/wp-content/uploads/2019/01/2018-3-n29-11.pdf

2. Любінець Н. І. Особливості розвитку українсько-польської оригінальної акордеонної літератури останньої третини XX – початку XXI століття. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. 2024. Вип. 82. Т. 1. С. 284–288. URL: https://www.aphn-journal.in.ua/archive/82_2024/part_1/44.pdf

3. Любінець Н. І. Акордеон як інструмент саунд-дизайну: потенціал акустичної та електронної імітації. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. 2025. Вип. 93. Т. 1. С. 259–264.
URL: https://www.aphn-journal.in.ua/archive/93_2025/part_1/39.pdf

4. Любінець Н. І. Саунд-дизайн як художньо-технологічний феномен: кіно, театр, відеоігри. Fine Art and Culture Studies. 2025. Вип. 5. С. 130–137. URL: http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/art/article/view/3286

Одноосібний розділ у колективній монографії міжнародного видання

5. Любінець Н. І. До питання використання принципів авторської композиторської техніки у творчості «Motion Trio». Music Art of the 21st Century: Scientific Monograph. Riga : Baltija Publishing, 2025. С. 199–213. URL: http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/view/579/15680/33079-1

Наукові праці, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації

6. Любінець Н. І. Motion Trio у сучасному акордеонному камерно-інструментальному просторі. Міжнародна наукова конференція «Музикознавчий універсум молодих», 1–2 березня 2017 р. Львів : Видавець Т. Тетюк, 2017. С. 94–95.

7. Любінець Н. І. «Motion Trio» в акордеонному камерно-інструментальному просторі. Мистецька освіта в європейському соціокультурному просторі XXI століття: матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції, 20–21 квітня 2017 р. Мукачево : МДУ, 2017. С. 250–253. URL: https://humanities.msu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Zbirnuk-materialiv_2017.pdf#page=250

8. Любінець Н. І. Акордеон у камерно-інструментальному ансамблевому виконавстві. Міжнародний науковий форум «Музикознавчий універсум молодих»: тези, 27 лютого – 2 березня 2018 р. Львів : Видавець Т. Тетюк, 2018. С. 75–76.

9. Любінець Н. І. Motion Trio у сучасному акордеонному камерному просторі. Народно-інструментальне мистецтво на зламі XX–XXI століть: збірник матеріалів та тез XVI Міжнародної науково-практичної конференції, 2 грудня 2022 р., Дрогобич / ред.-упоряд. А. Душний. Дрогобич : Посвіт, 2023. С. 17–18. URL: http://ir.dspu.edu.ua/jspui/handle/123456789/2304

10. Любінець Н. І. Еволюційні процеси розвитку польського акордеону на прикладі «Motion Trio». Мистецька педагогіка і виконавство. Виклики сьогодення: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, 23 березня 2023 р., Київ / за заг. ред. К. Чечені, В. Буханєвич. Київ, 2023. С. 70–72.

11. Любінець Н. І. Аналіз специфіки розвитку українсько-польської сучасної оригінальної акордеонної літератури. Мозаїка наукової комунікації: матеріали IV Міжнародної мультидисциплінарної студентської інтернет-конференції, 8 листопада 2024 р. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2024. С. 138–140. URL: https://philology.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/01/Zbirnyk-Mozaika-naukovoi-komunikatsii-IV.pdf

12. Любінець Н. І. Композиційні прийоми в творчості «Motion Trio». Музичний твір у світлі культурно-історичної еволюції епох та Оригінальний репертуар як детермінанта музично-виконавської творчості: матеріали наукових конференцій, 7–8 квітня 2025 р. Дніпро : Дніпровська академія музики, 2025. С. 83–85. URL: https://dk.dp.ua/wp-content/uploads/2025/06/Зб.-матер.-конф.-квітень-2025.pdf

13. Любінець Н. І. Методико-виконавський аналіз творів «Motion Trio». Музичне мистецтво XXI століття: історія, теорія, практика: збірник матеріалів та тез X Міжнародної науково-практичної конференції, 1 травня 2025 р., Дрогобич / ред.-упоряд. А. Душний. Дрогобич : Посвіт, 2025. С. 132–134. URL: http://ir.dspu.edu.ua/jspui/handle/123456789/6816

14. Любінець Н. І. Акордеон як інструмент саунд-дизайну: формування звуку в театрі, кіно та відеоіграх. Народно-інструментальне мистецтво Слобожанщини в музичній культурі України: історія, традиції, сьогодення: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 5–6 листопада 2025 р., Харків. Харків : ХДАК, 2026. С. 60–63.

URL: https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/konfer/konfer/NIMS-2025/NIMS-2025.pdf

7. Апробація матеріалів дисертації

Основні теоретичні положення та висновки дисертаційного дослідження висвітлено у формі звітів на засіданнях кафедри вокально-хорового, хореографічного та образотворчого мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, а також у доповідях на міжнародних, всеукраїнських та науково-практичних конференціях:

1. Міжнародна наукова конференція «Музикознавчий універсум молодих» (2017, м. Львів).

2. «Музичне мистецтво XXI століття: історія, теорія, практика» (2017, м. Дрогобич).

3. Міжнародний науковий форум «Музикознавчий універсум молодих» (2018, м. Львів).

4. «Музичне мистецтво XXI століття: історія, теорія, практика» (2018, м. Дрогобич).

5. «Музикознавчий універсум молодих» (2019, м. Львів).

6. «Народно-інструментальне мистецтво через призму видатних особистостей» (2022, м. Київ).

7. «Народно-інструментальне мистецтво на зламі XX – XXI століть» (2022, м. Дрогобич).

8. «Мистецька педагогіка і виконавство. Виклики сьогодення» (2023, м. Київ).

9. III Міжнародна молодіжна науково-творча конференція імені Стефанії Павлишин (2024, м. Львів).

10. «Глобальні виміри музично-виконавського мистецтва: діалог епох, культур і стилів» (2024, м. Київ).

11. «Мозаїка наукової комунікації» (2024, м. Львів).

12. «Оригінальний репертуар як детермінанта музично-виконавської творчості» (2025, м. Дніпро).

13. «Музичне мистецтво XXI століття: історія, теорія, практика» (2025, м. Дрогобич).

14. «Народно-інструментальне мистецтво Слобожанщини в музичній культурі України» (2025, м. Харків).

15. «Народно-інструментальне мистецтво на зламі XX – XXI століть» (2025, м. Дрогобич).

16. «Проблеми музичного виконавства в умовах сучасної мистецької освіти» (2026, м. Умань).

8. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів

Усі результати дисертаційного дослідження, які виносяться на захист, отримані автором особисто. Участь у конференціях, а відтак виголошені доповіді, є самостійними. Серед публікацій, що апробують результати дослідження, дев'ять у матеріалах конференцій.

9. Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення

Структура роботи побудована відповідно до мети та завдань. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів (одинадцяти підрозділів), висновків до розділів, загальних висновків, списку використаної літератури (262 найменування) та додатків. Загальний обсяг наукової праці становить 289 сторінок, з них основного тексту – 226 сторінок.

Структура роботи та її оформлення відповідають вимогам, що ставляться до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії.

10. Відомості про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності

Дисертаційну роботу Любінця Н. І. «Діяльність "Motion Trio" в контексті акордеонного камерно-ансамблевого мистецтва кінця XX – початку XXI століття» було перевірено на ознаки академічного плагіату за допомогою інформаційної системи виявлення текстових збігів StrikePlagiarism.com у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка 13 травня 2026 року. Результати перевірки: коефіцієнт подібності КП 1 — 0,87 %; коефіцієнт подібності КП 2 — 0,09 %; коефіцієнт цитування КЦ — 2,58 %.

У процесі перевірки виявлено незначні збіги з власними науковими публікаціями здобувача, загальновживаною термінологією, назвами використаних джерел, бібліографічними описами та коректно оформленими посиланнями на використану літературу. Виявлені в роботі текстові збіги не мають ознак академічного плагіату і є правомірними.

Дисертаційна робота Любінця Н. І. є результатом самостійних досліджень здобувача, відзначається змістовністю, обґрунтованістю ключових позицій, не містить елементів запозичень без посилання на джерело та відповідає принципам академічної доброчесності.

11. Відповідність дисертації вимогам, передбаченим «Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року за № 44

Дисертаційна робота Любінця Назарія Ігоровича «Діяльність "Motion Trio" в контексті акордеонного камерно-ансамблевого мистецтва кінця XX – початку XXI століття», яка подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 02 Культура і мистецтво за спеціальністю 025 Музичне мистецтво, містить раніше не захищені й отримані особисто автором наукові результати в галузі музичного мистецтва, які в сукупності розв'язують наукове завдання осмислення діяльності «Motion Trio» в контексті акордеонного камерно-ансамблевого мистецтва кінця XX – початку XXI століття.

Дисертація Любінця Назарія Ігоровича «Діяльність "Motion Trio" в контексті акордеонного камерно-ансамблевого мистецтва кінця XX – початку XXI століття» є самостійною науковою працею, яка за своїм змістом, рівнем новизни й практичним значенням отриманих результатів відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. за № 40 та пп. 5–9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету

Міністрів України від 12.01.2022 р. за № 44, і може бути рекомендована до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 02 Культура і мистецтво за спеціальністю 025 Музичне мистецтво у разовій спеціалізованій вченій раді.

Голова засідання фахового
наукового семінару,
доктор мистецтвознавства, професор Ірина БЕРМЕС

Дрогобицький державний
педагогічний університет
імені Івана Франка
Підпис
ЗАСВІДЧУЮ
Учений секретар

Міністерство освіти і науки України
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
02125438